

[Albertsen.]

kommunale institutioner. Vi mener ikke, at der bør være forretningsmæssige hensyn i arbejde af denne art, med pasning og pleje af ældre borgere. Vi synes, at vi her i landet har en udbredt tradition for, at selvejende institutioner kan løse denne og andre lignende sociale opgaver i nøje samarbejde med kommuner og amter landet over. På baggrund af denne tradition og de gode erfaringer, der her er tale om, mener vi derfor, at sigtet på dette område bør være, at plejehjem i princippet ikke bør være baseret på forretningsmæssig udnyttelse. Det er jo heller ikke ukendt, at der ofte har været tale om misbrug og udnyttelse sådanne steder, hvorimod man, når det drejer sig om kommuner og institutioner, meget sjældent eller næsten aldrig hører om noget sådant. Vi vil altså gerne sige, at den grænse, der var i det oprindelige lovforslag, hvorefter det, når det var over 8 pensionister, der blev indlagt, skulle være en institution, for socialdemokratiet er baseret på respekt for den ældre og på linje med vor socialpolitiske målsætning.

Dertil kommer det rent praktiske hensyn: hvordan virker nu disse grænser ude omkring? Ja, hvis det drejer sig om en privatmand, så erhverver han en villa eller nogle andre lokaliteter, etablerer og indretter et plejehjem og indlægger et eller andet antal, skal vi sige en 10-11 stykker, for nu at holde os under den grænse, som vi i øjeblikket arbejder med. Når der er gået nogen tid, viser det sig, at disse 10-11 er blevet et større tal. På enmandsstuerne er der kommet to, og på tomandsstuerne er der kommet tre, og det vil sige, det ikke er 11, men måske 14-15 stykker. Så bliver der diskussion om det, og det giver anledning til, at den pågældende, han eller hun, får besked om, at noget sådant må ikke herske fremover. Og så siger den pågældende: ja men jeg har ikke nogen steder at anbringe dem. Kommunerne står i den situation, at de ej heller har det, og derfor er udvejen enten at anbringe dem på et hospital eller hospitalets sygeafdelinger, det vil sige et sted, hvor det koster op imod et par hundrede kr. om dagen, og selv om det efterhånden er blevet dyrere på plejehjem — på de nyere plejehjem koster opholdet måske ca. 100 kr. pr. dag — er der

alligevel tale om betydelige merudgifter. Jeg tror, at enhver, der har den mindste smule føling med disse områder gennem kommunalt arbejde eller på anden måde, ved, at det er noget, der ofte sker.

Vi mener i og for sig, både at vi nu bør fastholde grænsen de 8, og at vi også må stille efter, at arbejde af denne art er baseret på institutioner eller kommuner.

Nå, nu er der måske ingen grund til at være så bekymret for udfaldet af forhandlingerne på dette punkt, for der var jo ved første behandling i efteråret et helt klart flertal for denne grænse, og jeg har vel lov at sige, at holdningen til denne grænse bestemt ikke blev afsvækket under udvalgsarbejdet, idet både det radikale venstres og SFs og socialdemokratiets repræsentanter gik ind for en sådan grænse. Disse partier har jo stadig væk et flertal her i folketinget, og jeg går ud fra, at dette flertal også vil manifestere sig ved behandlingen af denne paragraf, når vi eventuelt skal til at drøfte ændringsforslag dertil.

Det, der vel navnlig bestyrkede flertallet, det oprindelige og altså også det nuværende flertal, i denne holdning, var jo den rapport, som vi fik tilstillet under udvalgsarbejdet, fra det plejehjemsudvalg, som sundhedsstyrelsen har nedsat. Vi bad om en rapport om, hvad de var kommet frem til. Af denne rapport fremgår det vedrørende klientellet, at det er betydeligt mere plejehjemsøgende end tidligere, og derfor må der stilles større krav til indretningen, bygningsmæssigt og sanitært, og til personalet. Flere af de private plejehjem har intet uddannet personale og er derfor uegnede; de dårlige plejehjem bør nedlægges snarest. Mange af hjemmene er overfyldte, og en del af dem er i brandmæssig henseende uforsvarlige. Når dette efter rapporten er tilfældet — og det er altså den højeste ekspertise, der her er indkaldt — så forekommer det mig uforsvarligt ikke at skærpe kravene her.

Vi har i de seneste år kunnet glæde os over et meget betydeligt plejehjemsbyggeri, således at presset på plejehjem trods alt vel nok er blevet mindre, men da vi ved, at der stadig væk er et udækket behov, efter de oplysninger, vi har fået, på ca. 6.000-8.000 pladser, er det altså et problem, som stadig væk er aktuelt og brændende. I den forbindelse vil jeg gerne bede social-